

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Gf.III.30.359/2018/6.

A Debreceni Ítéltábla a dr. Simon Gábor ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek - a dr. Fekete Norbert ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt alperes neve (Cg. ..., címe) alperes ellen küldöttgyűlési határozat hatályon kívül helyezése iránt indított perében a Miskolci Törvényszék 2016. december 13. napján kelt 21.G.40.185/2016/14. számú ítélete ellen a felperes 15. sorszámu fellebbezése alapján, az alulírott napon megtartott nyilvános fellebbezési tárgyaláson meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, az alperes 2016. május 24. napján meghozott számú küldöttgyűlési határozatát hatályon kívül helyezi.

Mellőzi a felperes elsőfokú perkoltség fizetésére kötelezését.

Kötelezi az alperest, hogy 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg a felperesnek 124 900 (Százhuszonnégyezer-kilencszáz) Ft elsőfokú és 73 400 (Hetvenháromezer-négyszáz) Ft együttes másodfokú és felülvizsgálati perkoltséget.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az alperes a lakásszövetkezetekről szóló 2004. évi CXV. törvény (Lsztv.) hatálya alá tartozó lakásszövetkezet, amelynek a felperes - lakástulajdonosként - a tagja.

Az alperesi lakásszövetkezet 2016. július 22. napján hatályos, módosított Alapszabálya szerint a legfőbb szerve a közgyűlés, amely részközgyűlés formájában is megtartható.

Az alperesi lakásszövetkezetnél az Lsztv. 21. §-a alapján küldöttgyűlés működik. A küldöttgyűlés a közgyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozó ügyek, valamint a „küldöttgyűlés hatáskörére vonatkozó alapszabályi rendelkezés kivételével” minden ügyben dönthet.

A küldöttgyűlés hatáskörébe tartozik - egyebek mellett - „az igazgatóság és felügyelettel megbízott tag megválasztása, felmentése”. Az alperes alapszabálya szerint a küldöttek számát és a küldöttek által képviselt tagértekezleti körzeteket a Szervezeti és Működési Szabályzatban kell meghatározni oly módon, hogy abban a műszakilag és építészetiileg önálló lakóépület(ek) tagsága arányos képvisellel rendelkezessen. A küldöttek száma nem lehet kevesebb, mint 30 fő, és nem haladhatja meg a 100 főt.

A küldöttgyűlésen a küldötteken kívül tanácskozási joggal bármelyik szövetkezeti tag és nem tag tulajdonos részt vehet, a küldöttekről és a tanácskozási joggal megjelent tagokról külön jelenléti ívet kell vezetni.

Az alperesi lakásszövetkezet legfőbb önkormányzati szervei még: a tagértekezet, az igazgatóság, a felügyelettel megbízott tag, és a jelölőbizottság. A lakásszövetkezet tisztségviselői: az igazgatóság elnöke - aki egyben a lakásszövetkezet elnöke is -, az elnökhelyettes és az igazgatóság tagjai, továbbá a felügyelő bizottság feladatainak ellátásával megbízott felügyelő személy.

A küldöttgyűlés 5 éves időtartamra választja meg a mellette működő 3 fős jelölőbizottságot, és a 2 fő jelölőbizottsági póttagot. A jelölőbizottság feladata, hogy a tagsággal történő elbeszélgetés alapján javaslatot tegyen a küldöttgyűlésnek a tisztségviselők személyére. A jelölőbizottság köteles a lakásszövetkezeti törvény, valamint az alapszabály - és ezen belül a szervezeti és működési szabályzat - előírásai szerint kiválasztani és javasolni a tisztségek betöltésére a jelölteket. A felperes az alperesi lakásszövetkezet jelölőbizottságának póttagja.

Az alperesi lakásszövetkezet elnöke a 2016. május 4. napján kelt meghívóval 2016. május 24. napjára „beszámoló és tisztújító” küldöttgyűlést hívott össze.

A kitűzött időpontban megtartott küldöttgyűlésen megjelent 25 küldött között a felperes is jelen volt.

A meghívóban szereplő 9 napirendi pont megtárgyalását követően több határozatot is hoztak.

A ... számú Küldöttgyűlési határozattal 17 igen szavazattal K.K.-t a szövetkezet elnökévé, a ... számú Küldöttgyűlési határozattal 14 igen szavazattal C.L.-t az igazgatóság tagjává, a ... számú Küldöttgyűlési határozattal 22 igen szavazattal D.D.-t „felügyelettel megbízott tagnak” választották.

A felperes a 2016. július 22-én előterjesztett keresetében az alperes számú küldöttgyűlési határozatának a hatályon kívül helyezését kérte, arra hivatkozással, hogy az számos okból jogszabályba, az alperes alapszabályába és SZMSZ-ébe ütközik.

Elsőként arra hivatkozott, hogy a küldöttgyűlés nem volt határozatképes, mert azon csak 25 küldött jelent meg.

A kereseti kérelmét megalapozó második okként azt jelölte meg, hogy az elnöki tisztségre történő szavazásban az elnökké megválasztott K.K. is részt vett (és a szavazati lapok átvételét igazoló elismervénnyel, valamint a leadott szavazatok számával bizonyítottan) szavazott is, annak ellenére, hogy a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 3:19. § (2) bekezdés b) és f) pontja alapján a határozat meghozatalakor nem szavazhat az, akivel a határozat szerint szerződést kell kötni, és aki egyébként személyesen érdekelt a döntésben.

Mivel a jelen esetben a szövetkezet elnökével szerződéses kapcsolat is fennáll - de ennek hiányában is - személyesen érdekelt a döntésben, így a döntéshozatalban nem vehetett volna részt.

Harmadsorban arra hivatkozott, hogy a jelölőbizottság a tisztségekre jelöltek nevét a küldöttgyűlés megtartását megelőzően nem közölte a küldöttekkel, megfosztva őket ezáltal attól, hogy a Ptk. 3:17. § (3) bekezdésében, és az SZMSZ-ben is biztosított jogukat gyakorolhassák, vagyis az általuk képviselt tagokkal a konzultációt előzetesen le tudják folytatni.

A hatályon kívül helyezés iránti kérelme negyedik okaként előadta, hogy az alperesi lakásszövetkezetnél 2016. április 7. napján a tisztújítást előkészítő rendkívüli küldöttgyűlést tartottak, ahol megválasztották a jelölőbizottság tagjait és póttagjait. A felperes a jelölőbizottság munkájában tanácskozási joggal vett részt. A jelölőbizottság 2016. április 14-ei keltezéssel a tisztújítás előkészítése és lebonyolítása érdekében „felhívás” című hirdetményt tett közzé. Az alperesi lakásszövetkezet ekkor regnáló vezetése azonban vitatta a felhívás jogszerűségét és szabályszerűségét, „ezért 2016. április 28. napján meggyőzték a Jelölő Bizottság elnökét, E. J.-t, hogy az elkészült felhívást módosítsa.”

A jelölőbizottság vezetője ezt követően, 2016. április 28-án tette közzé „a 2016. április 14-ei felhívás módosítása” című hirdetményt, amely szerint a jelentkezés határideje is 2016. május 9. napjára módosult.

A felperes álláspontja szerint ezzel az alperesi lakásszövetkezet még „regnáló” vezetése beavatkozott a jelölés folyamatába, és ezzel olyan törvénytelen helyzetet idézett elő, amely folytán a küldöttgyűlés érvényes határozatot nem hozhatott volna. Álláspontja szerint az alperesi

lakásszövetkezet vezetésének ez a magatartása a Ptk. 1:3. § (1)-(3) bekezdése szerint jóhiszeműség és tisztesség elvébe ütköző volt.

E körben a felperes hivatkozott arra is, hogy az Lsztv. 34. §-a alapján a lakásszövetkezet tagjai számára a küldöttgyűlést megelőzően tagértekezletet kell tartani, a küldöttgyűlések összehívását pedig az SZMSZ az ügyvezető műszaki vezető feladatává teszi. Előadása szerint az ügyvezető műszaki vezető a 2016. május 24-ei küldöttgyűlés időszakában K. K. volt, aki az SZMSZ 26. oldalán előírt kötelezettségét elmulasztotta, mivel a 2013-as elnökké választásakor nem aktualizálták az SZMSZ-t azzal, hogy az ügyvezető műszaki vezetői, valamint az elnöki feladatkör összeolvadt.

Az alperes az ellenkérelmében a kereset elutasítását, és a felperes perköltségben marasztalását kérte. Vitatta, hogy a 2016. május 24-én megtartott küldöttgyűlés határozatképtelen volt.

Azt nem vitatta, hogy az elnökké megválasztott K.K. a szavazásban részt vett. Álláspontja szerint azonban ez sem az Lsztv.-be, sem a lakásszövetkezet belső szabályába nem ütközött. Az Lsztv. speciális rendelkezéseire tekintettel pedig a Ptk. 3:19. §-a jelen esetben nem alkalmazható.

Utalt arra is, hogy amennyiben a megválasztott elnök szavazása mégis a Ptk. 3:19. §-ának rendelkezésébe ütközne, és ezért a szavazatát figyelmen kívül kellene hagyni, a leadott szavazatokból az elnökké választásához szükséges szavazati arány akkor is megállapítható lenne. Ezért amennyiben a jogszabálysértés megállapítható is lenne, az olyan csekély mértékű, amely a Ptk. 3:37. § (3) bekezdése értelmében a jogszabálysértés megállapításán túl a határozat hatályon kívül helyezését nem indokolná.

Az alperes nem vitatta a felperesnek azt az állítását sem, hogy a jelölőbizottság tevékenységével kapcsolatos tájékoztatás szervezett formában nem valósult meg, mert nem került sor a jelölőbizottság által a jelölőlistára javasolt személyek bemutatására. Álláspontja szerint azonban ez nem érinti a 2016. május 24-i küldöttgyűlés összehívása szabályszerűségét. Ennek ugyanis a meghívóknak legalább 15 nappal korábban a küldöttek részére történő eljuttatása a feltétele, amely a jelen esetben - a felperes által sem vitatottan - megtörtént.

Az SZMSZ-nek nincs olyan kötelező rendelkezése, amely szerint a jelölőbizottság által a jelölőlistára felvett személyek nevét a választást megelőzően korábban a szövetkezet igazgatósága, vagy a többi küldött, illetőleg a tagság előtt megismerhetővé kell tenni. Mivel a tisztújító küldöttgyűlésnek is van jelöltállítási lehetősége, teljeskörű listát a meghívó küldésével egyébként sem lehetne a küldöttekkel közölni.

Állította, hogy a szövetkezet irodájában az az iránt érdeklődők a jelölőbizottság munkáját megismerhették, a jelölőbizottság pedig - az SZMSZ-nek megfelelően - a jelöltek személyét a küldöttgyűlésen ismertette. Mindezek alapján pedig biztosított volt az, hogy a szavazásra jogosultak a napirendről az álláspontjukat kialakíthassák. Az alperes vitatta, hogy az alperesi lakásszövetkezet vezetése „önös érdekből” beavatkozott a választás folyamatába. Azzal is érvelt, hogy ebben a körben a felperes nem jelölt meg megsértett konkrét jogszabályt.

Az elsőfokú bíróság a fellebbezett ítéletével a felperes keresetét elutasította, és kötelezte, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 30 000 Ft perköltséget.

Az ítélet jogi indokolásában - az Lsztv. 9. § (1) és (2) bekezdését idézve - rögzítette, hogy a kereseti kérelemre tekintettel azt kellett vizsgálnia, hogy az alperesi küldöttgyűlés ... számú határozata megfelel-e a Ptk. 3:13. § (3) bekezdésének, 3:19. § (2) bekezdés b) és f) pontjának, valamint az alperes alapszabályának, illetve szervezeti és működési szabályzatának.

Az elsőfokú bíróság a keresetet az alábbi indokokra tekintettel nem találta megalapozottnak:

Az Lsztv. 21. § (1) bekezdése és az alperes alapszabályának a küldöttgyűlésre vonatkozó III. fejezet 3.4. pontjának idézését követően úgy foglalt állást, hogy a 2016. május 24-én tartott küldöttgyűlés határozatképes volt, erre tekintettel a ... küldöttgyűlési határozat meghozatalával nem sérült az

alperes alapszabálya 3.10. pontjának és az SZMSZ-ének a küldöttgyűlés határozatképességére vonatkozó rendelkezése.

Nem találta jogszabálysértőnek azt sem, hogy az elnökké választott K.K., mint megválasztott küldött a saját személyére szavazatot adott le. Abból ugyanis, hogy az Lsztv. 30. § ilyen kizárási okot nem tartalmaz, az következik, hogy a tagok által maguk közül választott küldött is lehet tisztségviselő. Erre, valamint arra tekintettel, hogy az Lsztv., mint speciális jogszabály a határozathozatalra (a 21. § (4) bekezdésének utaló szabálya folytán) a küldöttgyűlésre is irányadóan a 18. §-ban, illetőleg a tisztségviselők megválasztására a 29. § (2) bekezdésében külön is rendelkezik, a jelen ügyben nem lehet alkalmazni a Ptk.-nak a felperes által hivatkozott 3:17. § és 3:19. §-ának rendelkezéseit.

Az elsőfokú bíróság nem fogadta el a felperesnek azt az álláspontját, miszerint a jelölőbizottság által összeállított jelöltek listáját a tisztújító küldöttgyűlést megelőző 15 nappal korábban a tagoknak, a tagértekezletnek kötelezően meg kellene tárgyalni. Olyan szabályt ugyanis, amelyből ilyen következtetés lenne levonható, sem az Lsztv., sem az alperes alapszabálya vagy SZMSZ-e nem tartalmaz. Rámutatott: az alperes SZMSZ-ének az a rendelkezése pedig, hogy a tisztségviselőt választó küldöttgyűlésen tett javaslat alapján is felkerülhetnek személyek a jelölőlistára, eleve kizárja a küldöttek és a tagok közötti tanácskozást.

Mindebből - megállapítva azt is, hogy 2016. május 24-ei küldöttgyűlés összehívására a meghívót a jogszabályban előírt 15 nappal korábban kiküldték, a meghívó pedig tartalmazta az Lsztv. 16. § (4) bekezdésében előírt valamennyi adatot - arra a következtetésre jutott, hogy a küldöttgyűlést szabályszerűen hívták össze, a felperes által sérelmezett az a tény pedig, hogy a jelölőbizottság a tisztségekre jelöltek nevét előzetesen nem közölte a küldöttekkel, a keresettel támadott határozat hatályon kívül helyezését nem eredményezheti.

Az elsőfokú bíróság jogi álláspontja szerint a felperesnek az a hivatkozása, hogy a vezetőség beavatkozott a jelöltállítás folyamatába, illetőleg, hogy a tagértekezletek összehívása nélkül nem volt mód a jelöltek személyéről a tagokkal egyeztetni, önmagában nem valósít meg olyan jogszabálysértést, ami miatt a felperes a keresetében a támadott küldöttgyűlési határozat hatályon kívül helyezését az Lsztv. 9. § (1) bekezdése alapján kérte. „Ebben a körben a bíróság azt a lehetőséget sem látta megállapíthatónak, hogy az elnököt megválasztó határozat a felperesnek, mint kisebbségnek a jogos érdekét sértené, hiszen a felperes, mint alperesi küldött, mint a küldöttek által megválasztott jelölőbizottság póttagja, az Lsztv., valamint alapszabály, illetőleg SZMSZ szabályainak helyes alkalmazásával kapcsolatos eltérő álláspontja a határozat hatályon kívül helyezését nem alapozhatja meg”.

A felperes a fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének a keresete szerinti megváltoztatását kérte.

Érvelése szerint az elsőfokú bíróság tévesen foglalt állást a küldöttgyűlés határozatképességéről.

Téves az elsőfokú bíróságnak az a jogértelmezése, amely szerint az Lsztv. 29-31. §-ának a tisztségviselő megválasztását szabályozó rendelkezései olyan speciális szabályok, amelyek kizárják a Ptk. 3:19. § (2) bekezdés b) és f) pontjainak az alkalmazását. Az Lsztv., mint speciális jogszabály eltérő rendelkezése csupán az, miszerint a tisztségviselőket titkos szavazással kell megválasztani, illetőleg velük szemben további kizáró okokat sorol fel. Amiatt azonban, hogy az Lsztv. eltérően nem szabályozza, a törvény 1. § (2) bekezdése értelmében mögöttes szabályként irányadó a Ptk. 3:19. § (2) bekezdés b) és f) pontjainak az a rendelkezése, hogy a határozathozatalnál nem szavazhat az, akivel a határozat szerint szerződést kell kötni, illetve, aki egyébként személyesen érdekelt a döntésben.

Hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú bíróság tévesen foglalt állást a perbeli küldöttgyűlés összehívásának szabályszerűségéről. Kifejtette, hogy az alperesi lakásszövetkezet SZMSZ-e a küldöttgyűlés fejezetben előírja, hogy az ülés napirendi pontjainak írásos anyagát és az azzal

kapcsolatos határozati javaslatokat a küldöttgyűlést megelőzően legalább 15 nappal a küldötteknek meg kell küldeni, illetve hogy a küldöttgyűlés előtt tagértekezletet kell tartani. Ennek a betartása garantálja csak azt, hogy a küldött a döntését az őt delegáló tagokkal egyetértésben tudja kialakítani. Mivel nem volt vitás az, hogy az alperesi lakásszövetkezet 2016. május 24-ei küldöttgyűlésének megtartása előtt a jelölőbizottság a tisztségekre jelöltek nevét nem közölte, és tagértekezletet sem tartottak, a küldöttgyűlést a garanciális szabályok megsértésével hívták össze, így a keresettel támadott határozat ebből az okból is jogszabálysértő.

Fenntartotta azt az álláspontját, miszerint a Ptk. 1:3. §-ában megfogalmazott jóhiszeműség és tisztesség, valamint az 1:4. §-ban szabályozott elvárható magatartás elvébe ütközött az alperes vezetésének az a magatartása, hogy a jelölés folyamatába beavatkozott, ami a keresettel támadott küldöttgyűlési határozatot ebből az okból is jogszabálysértővé teszi.

A felperes a fellebbezésében új tényként adta elő, hogy a keresettel támadott küldöttgyűlési határozat alapján megválasztott vezető tisztségviselő időközben a tisztségéről lemondott, azt a küldöttgyűlésen bejelentette. Ennek ellenére fellebbezést azért nyújtott be, mert a küldöttgyűlési határozat jogszerűségének vizsgálatán túl az ítéletábra döntése a jövőre nézve is precedens értékű lehet, így nagymértékben hozzájárulhat az alperesi lakásszövetkezet törvényes működéséhez.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte. Szerinte a felperes a fellebbezésében lényegében csak az elsőfokú eljárás során már előadott érveit ismételte meg, amelyeket az elsőfokú bíróság alaposan megvizsgált, és a jogszabályoknak megfelelően értékelve a kereset elutasításával minden tekintetben megalapozott ítéletet hozott. Az alperes változatlanul fenntartotta az elsőfokú eljárás során már részletesen kifejtett jogi álláspontját. A már előadottakat kiegészítette azzal, hogy a titkos szavazásra és a leadott szavazatok megoszlására tekintettel a felperes részéről csak feltételezés az, hogy K.K. küldött a saját személyére adott le szavazatot.

Kiemelte, hogy semmilyen módon nem került sor „vezetői beavatkozásra”.

Az alperes „érdekesnek” tartotta, hogy a felperes a keresetében csak az alperesi lakásszövetkezet elnökének megválasztásáról hozott küldöttgyűlési határozat hatályon kívül helyezését kérte, a küldöttgyűlésen meghozott többi határozat érvénytelenítését ugyanakkor nem.

Az ítéletábra a 2017. május 30-án kelt Gf.III.30.058/2017/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, az alperes 2016. május 24. napján meghozott ... számú küldöttgyűlési határozatát hatályon kívül helyezte, mellőzte a felperes elsőfokú perköltség fizetésére kötelezését, és kötelezte az alperest a felperes részére 15 napon belül 124 900 Ft elsőfokú és 54 350 Ft másodfokú perköltség megfizetésére.

Az ítéletábra a döntését azzal indokolta, miszerint az elsőfokú bíróság a helyesen megállapított tényállásból téves jogkövetkeztetést vont le a 2016. május 24-i alperesi küldöttgyűlés határozatképességére, mert - az ítéletábra megállapítása szerint - abból a tényből következően, hogy az alperesnél 56 szervezeti egységben kellett küldöttet választani, azonban ténylegesen csak 25 fő (a küldöttek kevesebb, mint a fele) volt jelen, a küldöttgyűlés nem volt határozatképes. Ezért a szövetkezeti elnöki tisztség betöltéséről határozatképesség hiányában hozott küldöttgyűlési határozatot további vizsgálat nélkül hatályon kívül kellett helyezni.

A Kúria, mint felülvizsgálati bíróság - az alperes felülvizsgálati kérelme alapján - a 2018. szeptember 20-án kelt Pfv.VII.22.277/2017/4. számú végzésével a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte, és a másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. A felperes felülvizsgálati eljárásban felmerült költségét 12 700, az alperesét 80 000 Ft-ban állapította meg.

A Kúria azt állapította meg, hogy leadható szavazattal 43 küldött rendelkezett és volt jogosult részt venni a küldöttgyűlésen, akiknek több, mint a fele, 25 küldött ténylegesen megjelent, tehát a

küldöttgyűlés határozatképes volt, ezért határozatképtelenség miatt a keresettel támadott határozat nem minősül jogszabálysértőnek, sem az alapszabályba, vagy az SZMSZ-be ütközőnek.

A Kúria meghagyta az ítéltáblának, hogy az új eljárásban a keresetben megjelölt és a fellebbezésben is fenntartott további állított jogszabálysértések elbírálása alapján kell állást foglalnia a támadott küldöttgyűlési határozatról.

A megismételt másodfokú eljárásban a felperes a fellebbezését változatlanul fenntartotta.

Az alperes a megismételt eljárásban a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte a korábban már kifejtett indokai alapján.

Az ítéltábla a megismételt másodfokú eljárásban az elsőfokú bíróság ítéletét a Kúria végzésével nem érintett részében - az eljárás megindításának időpontjára és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 629. §-ára és 630. § (1) bekezdésére figyelemmel alkalmazandó - az 1952. évi Pp. 253. § (3) bekezdése szerint a fellebbezési kérelem és ellenkérelem keretei között vizsgálta felül.

Az ítéltábla mindenekelőtt - a korábbi döntésével egyezően - rögzíti, nem tulajdonított jelentőséget a felperes által a fellebbezésében előadott azoknak az új tényeknek, hogy az alperesi lakásszövetkezet elnökévé a keresettel támadott küldöttgyűlési határozattal megválasztott K.K. a vezetői tisztségéről időközben lemondott, ezt a küldöttgyűlésen bejelentette, és már meg is választották az alperes új elnökét. Mindezek ugyanis nem érintik az alperes küldöttgyűlési határozatának a bírósági felülvizsgálata iránti, az Lsztv. 9. § (1) és (2) bekezdésén alapuló igény érvényesíthetőségét.

Az idézett rendelkezésekből következően a tag vagy az egyéb érdekelt a lakásszövetkezet jogsértő, alapszabályba ütköző határozatával szemben kizárólag a határozat bírósági felülvizsgálata iránti perben kereshet jogorvoslatot.

Az Lsztv. 9. § (1) és (2) bekezdése szerint az általános hatáskörű bíróság az arra jogosultak keresete alapján tehát a lakásszövetkezet és szervei által hozott határozatok törvényességi felülvizsgálatát végzi. A felperes az alperes küldöttgyűlése által meghozott ... számú határozat bírósági felülvizsgálata iránt ilyen kereset előterjesztésére nem vitásan jogosult volt. A keresetétől nem állt arra tekintettel, hogy az alperesi lakásszövetkezetnek már nem a jogsértőnek tartott küldöttgyűlési határozattal megválasztott személy az elnöke.

Az ítéltábla ugyanakkor szükségesnek tartja kiemelni, hogy nem kötelezettsége a per tárgyától függetlenül az alperesi lakásszövetkezet törvényes működésére a jövőre nézve iránymutatást adni. Az Lsztv. 8. §-a egyértelművé teszi ugyanis, hogy a lakásszövetkezetek általános törvényességi felügyeletét a cégbíróság látja el.

A fellebbezés alapos.

A felperes a fellebbezésében az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértésére kifejezetten nem hivatkozott, és az ítéltábla sem talált hivatalból észlelendő olyan eljárási szabálysértést megállapíthatónak, amely az eljárás megismétlését, és ennek érdekében az elsőfokú bíróság ítéletének - az 1952. évi Pp. 252. § (2) vagy (3) bekezdése alapján történő - hatályon kívül helyezését tenné szükségessé.

Az elsőfokú bíróság - a felek által sem vitatottan - a jogvita elbírálásánál releváns tények tekintetében részletesen feltárta, és az ítélete indokolásában megfelelő alaposággal rögzítette az irányadó tényállást, ezért azt az ítéltábla is irányadónak tekintette. Az elsőfokú bíróság jogkövetkeztetésével azonban csak részben, az ítéleti döntésével pedig nem értett egyet.

A felperes alaptalanul támadta az elsőfokú ítéletet a keresetében sorrendben másodikként állított jogszabálysértés meg nem állapítása miatt.

Ezzel összefüggésben abban kellett állást foglalni, hogy az alperes 2016. május 24-i küldöttgyűlésén a lakásszövetkezet elnökének megválasztásánál alkalmazandó volt-e a Ptk. 3:19. § (2) bekezdés f) pontjának a szavazati jog gyakorlását korlátozó rendelkezése, figyelemmel arra, hogy a fellebbezés csak ezzel kapcsolatban tartalmaz az elsőfokú bíróság jogi álláspontjával szembeni értékelhető érvelést, azzal a megállapítással szemben azonban nem, hogy a Ptk. 3:19. § (2) bekezdés b) pontját az elsőfokú bíróság ítéleti indokolásával szemben a jelen esetben miért kellene alkalmazni.

Az ítéletábra álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az adott kérdés eldöntésénél tévesen indult ki abból, hogy a lakásszövetkezet küldöttgyűlése határozathozatalára nézve az Lsztv. 18. §-a (a 21. § (4) bekezdésére tekintettel) a Ptk. 3:17. és 3:19. §-aihoz képest olyan speciális törvényi rendelkezés, amely kizárja az utóbbiak alkalmazását.

Az Lsztv. - 2011. évi LXXVI. törvénnyel módosított - 2011. július 28. napjától hatályos 1. § (2) bekezdése ugyanis akként rendelkezik, hogy az e törvényben nem szabályozott kérdésekben a Polgári Törvénykönyv (Ptk.) rendelkezéseit kell alkalmazni. Eszerint a lakásszövetkezet alapításának, fenntartásának, szervezetének, működésének, gazdálkodásának, valamint a lakásszövetkezet és tagjai közötti jogviszonynak, továbbá a lakásszövetkezet szervezeti átalakulásának, megszűnésének és az érdekképviselőnek szabályozásában valóban az Lsztv. a speciális (lex specialis), a Ptk. pedig az általános (lex generalis) anyagi jogszabály.

Az Lsztv. - küldöttgyűlésre is irányadó - 18. §-a a közgyűlés határozathozatalát szabályozza, azonban nem tartalmaz rendelkezéseket a szavazati jog gyakorlásának korlátozására, vagy kizárására.

Ezért a közgyűlésen (küldöttgyűlésen) a szavazati jog gyakorolhatóságát illetően a Ptk. 3:19. § (2) bekezdését alkalmazni kell.

Ezt az elsőfokú bíróság érvelésével szemben nem zárja ki az, hogy az Lsztv. 30. § (1) bekezdés a) pontja értelmében az alperesi lakásszövetkezethnél „a tag elnökké választható”, és így „a tagok által maguk közül választott küldött is lehet tisztségviselő”. Az ugyanis a perben nem volt vitás, hogy K. K. a 2016. május 24. napján tartott küldöttgyűlésen megválasztott küldötként szavazati joggal rendelkezett.

Helytállóan hivatkozott ugyanakkor a felperes arra, hogy a döntésben személyesen érdekeltként a Ptk. 3:19. § (2) bekezdés f) pontja szerint a határozathozatalakor nem szavazhatott - azaz a szavazati jogát nem gyakorolhatta - volna.

A Ptk. 3:19. §-ához fűzött törvényalkotói indokolás szerint a törvény meghatároz néhány olyan esetet, amikor az egyébként szavazásra jogosult személy nem gyakorolhatja a szavazati jogát. Az Lsztv. eltérő rendelkezése hiányában ezt a lakásszövetkezetek esetében is alkalmazni kell.

A Ptk. 3:19. § (2) bekezdése a jogi személy tagja szavazásból kizártságának azokat az esetköröket sorolja fel, amikor a tag valamilyen okból a tagsági jogviszonyból eredően egyébként szükségszerűen fennálló érdekeltségét meghaladó személyes érdekeltséggel rendelkezik az adott döntés meghozatalában. Az a) - e) pontok konkrétan tartalmazzák azoknak a körülményeknek a megjelölését, amelyek fennállta esetén a tag kizárt a szavazásból. Az f) pont a döntésben egyébként személyesen érdekelt tag szavazásból ezen esetkörökön kívüli kizártságáról rendelkezik anélkül azonban, hogy meghatározná e rendelkezés alkalmazása körében kit kell a döntésben egyébként személyesen érdekelt tagnak tekinteni.

A hatályos törvényszöveget beiktató módosító törvényhez fűzött törvényalkotói indokolás szerint a Ptk. 3:19. § (2) bekezdése szerinti, a szavazati jog gyakorlását kizáró szabállyal „minden olyan helyzet megragadható, amelyben a tag előre nem definiálható, nem specifikálható módon válik érdekeltté.”

Az ítéltábla álláspontja szerint a tag szavazásból kizártságát eredményező egyéb személyes érdekeltség megállapítható minden, az őt saját személyében közvetlenül érintő döntések esetén, vagyis akkor, ha a társaság legfőbb szervének döntése önmagában azzal a következménnyel jár, hogy a tag közvetlenül olyan előnyhöz jut, vagy olyan hátrányt szenved, ami a társaság többi tagjánál nem jelentkezik.

A jelen esetben a szövetkezet elnökének személyét megválasztó küldöttgyűlési határozat vonatkozásában nyilvánvalóan megállapítható, hogy a szavazólapra elnökjelöltként felvett K.K. esetében a társaság legfőbb szervének a döntése önmagában azzal a következménnyel jár, hogy ő a küldöttgyűlés többi, a szavazólapra felvett tagjával szemben közvetlenül előnyhöz juthat.

Mindezek miatt a jelen esetben az állapítható meg, hogy K.K. a Ptk. 3:19. § (2) bekezdés f) pontjában írt kizárási ok fennállása miatt a küldöttgyűlésen az elnök személyére nem szavazhatott volna.

Az ítéltábla ugyanakkor nem értett egyet a felperessel abban, hogy önmagában ennek a következménye a keresettel támadott küldöttgyűlési határozat érvénytelenségének a megállapítása lehetne.

A Ptk. 3:19. § (2) bekezdés f) pontja szerint ugyanis a szavazásból csak az a tag van érdekelttség miatt kizárva, akit az adott kérdés a saját személyében közvetlenül érint, a többi tag azonban nem. A szavazásból kizárt K.K. szavazásának a jogkövetkezménye tehát a jelen esetben az, hogy a szavazatok összeszámlálásánál az ő szavazatát nem lehet figyelembe venni.

Az alperesnek - a perbeli küldöttgyűlés időpontjában hatályos - alapszabálya küldöttgyűlésre vonatkozó 3.11. pontja akként rendelkezik, hogy a küldöttgyűlés az igazgatóság elnökét, tagjait és a felügyelettel megbízott tagot a jelenlévő küldöttek több mint fele titkos szavazatával választja meg. A jelölt megválasztásához tehát az adott esetben a jelenlévő 25 küldötből 13 küldött igen szavazatára volt szükség. Az irányadó, nem vitás tényállás szerint pedig az elnök személyére a jelenlévő 25 küldött szavazott, a 25 szavazatból 17 igen szavazattal hozták meg a támadott küldöttgyűlési határozatot.

Mindebből azt kellett megállapítani, hogy az alperes 2016. május 24-i küldöttgyűlésén K.K. az elnökké választásához szükséges számú igen szavazatot az ő szavazatának a figyelmen kívül hagyásával is megkapta. Ezért a ... számú küldöttgyűlési határozat a szavazati jogból kizárt tag szavazása miatt nem érvénytelen.

Alappal támadta a fellebbezés azt, hogy az elsőfokú bíróság nem állapította meg a sérelmezett küldöttgyűlési határozat érvénytelenségét a küldöttgyűlést megelőző tagértekezlet összehívásának a hiánya, illetve a küldöttgyűlési meghívókkal az igazgatóság által korábban megválasztott jelölőbizottság részéről javasolt elnökjelöltek nevére előzetes tájékoztatás adásának a hiányában.

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ezzel összefüggésben kifejtett álláspontjával az alábbiakra tekintettel nem értett egyet.

A Ptk. 3:17. §-a (3) bekezdése szerint a jogi személy döntést hozó szerve ülésének összehívásánál a napirendet a meghívóban olyan részletességgel kell feltüntetni, hogy szavazásra jogosultak a tárgyalni kívánt témakörökben álláspontjukat kialakíthassák.

A lakásszövetkezetekre vonatkozóan az Lsztv. - 21. § (4) bekezdésének utaló szabálya szerint a küldöttgyűlésekre is irányadó - 16. § (1) és (3) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a közgyűlést - ha a törvény másként nem rendelkezik - az igazgatóságnak kell összehívni, és - sürgős esetet kivéve - az írásbeli meghívót legkésőbb a közgyűlés időpontja előtt 15 nappal meg kell küldeni, ezzel egyidejűleg a meghívó egy példányát minden lépcsőházban jól látható helyen ki kell függeszteni.

Az Lsztv. 21. § (4) és 16. § (4)-(5) bekezdéseinek egybevetéséből következik az is, hogy a küldöttgyűlési meghívónak vagy hirdetménynek tartalmazni kell:

- a) a lakásszövetkezet nevét és székhelyét,
- b) a küldöttgyűlés napirendjét, időpontját.

Arra tekintettel ugyanakkor, hogy a megismételt küldöttgyűlés nem tartható, nem kell tartalmaznia az Lsztv. 16. § (4) bekezdés c) és d) pontjában írtakat. Az (5) bekezdés értelmében viszont a küldöttgyűlési meghívóhoz is mellékelni kell a szavazásra előterjesztett napirendre vonatkozó írásos előterjesztéseket, és a küldöttgyűlés határozataira tett javaslatot.

Az ítéltábla nem osztotta az elsőfokú bíróságnak azt a megállapítását, amely szerint „Ha az Lsztv. 16. § (7) bekezdése, az ezzel összhangban lévő alperesi alapszabály 3.9. szerint alkalmazandó közgyűlés összehívására irányadó szabályokat betartják, a küldöttgyűlés szabályszerűen összehívottnak tekintendő (21.G.40.185/2016/14. számú ítélet 8. oldal)\".

Az alperesi lakásszövetkezet SZMSZ-e ugyanis a „3. Küldöttgyűlés\" címszó alatt - annak rögzítése mellett, hogy a küldöttgyűlés előkészítésére, összehívására, meghatározására, megtartására és egyebekre, részközgyűlésekre előírtak értelemszerűen az irányadók - tartalmazza a küldöttgyűlés összehívásának részletes szabályait is. Eszerint „A küldöttgyűlés összehívását a BLSZ Igazgatóságának elnöke kezdeményezi. Az igazgatóság a felügyelettel megbízott tag együttműködése alapján összeállítja a napirendi pontok írásos anyagait, melyet előzetesen megtárgyal. A küldöttgyűlés napirendjén szereplő ügyeket végleges formában az Igazgatóság készíti elő. Az ülés napirendi pontjainak írásos anyagát, és az azzal kapcsolatos határozati javaslatokat a küldöttgyűlést megelőzően legalább 15 nappal a küldötteknek meg kell küldeni, hogy azok a szövetkezeti tagokkal konzultálva, szükség esetén a tagértekezleten, részközgyűlésen véleményezhessék, és javaslataikat a küldöttek útján, a testületnek megtehessék. A küldöttértekezletre vonatkozó meghívó csatolható az írásos anyaghoz, de azoktól függetlenül is megküldhető az ülést megelőzően legalább 15 nappal a küldötteknek, hogy azok a szövetkezeti tagokkal konzultálva, szükség esetén tagértekezleten, részközgyűlésen véleményezhessék és javaslataikat a küldöttek útján a testületnek megtehessék.\"

Az ítéltábla az SZMSZ e rendelkezéseit egybevetve az Lsztv. 21. § (2) és (4) bekezdésével arra a meggyőződésre jutott, hogy az alperesi lakásszövetkezetnél az alperes tagjait az SZMSZ-ben szabályozott konzultációs jog illeti meg abból a célból, hogy a küldöttgyűlés napirendjén szereplő ügyekben a szavazásnál a küldöttek a tagok érdekeit képviseljék.

A tag számára a konzultációs jog kétféle módon biztosítható: vagy az SZMSZ 5. pontjában szabályozott tagértekezlet összehívásával, vagy úgy, hogy a küldöttgyűlés napirendi pontjainak írásos anyagát, és az azzal kapcsolatos határozati javaslatokat a küldöttgyűlést megelőzően legalább 15 nappal a küldötteknek megküldik.

Nem volt vitás, hogy a jelen esetben az alperesnél a 2016. május 24-ei küldöttgyűlés összehívása előtt tagértekezletet nem tartottak

Az alperes az elsőfokú eljárás során 2016. október 12-én 5. sorszám alatt előterjesztett előkészítő irata c) pontjában pedig maga is úgy nyilatkozott, hogy a küldöttgyűlést megelőzően kiküldött meghívóval az igazgatóság a jelöltek személye vonatkozásában a küldötteknek nem adott külön tájékoztatást.

Mindezek alapján pedig meg kellett (volna) állapítani a küldöttgyűlés összehívásának szabálytalanságát abból következően, hogy az alperes nem biztosította a lakásszövetkezeti tagok számára a 2016. május 24-ére összehívott küldöttgyűlésen a meghívó szerinti 9. „a BLSZ tisztségviselőinek megválasztása\" napirendi pontban való érdemi álláspont kialakításához a konzultációs jog gyakorlásának a lehetőségét.

Az ítéltábla nem értett egyet az elsőfokú bírósággal abban, hogy ez azért nem tekinthető olyan súlyú jogsértésnek, mely az adott kérdésben hozott határozat érvénytelenségének megállapítására alapul szolgálhatna, mert a konzultációs jog a tagok számára olyan jelöltek esetében sem biztosított, akik tisztségviselő választó küldöttgyűlésen tett javaslat alapján kerültek fel a szavazólapra.

Az alperesi lakásszövetknél - az SZMSZ-ének 3. pontja szerint - az igazgatóság elnökének (aki egyben a lakásszövetkezet elnöke is) a megválasztása a küldöttgyűlés kizárólagos hatásköre. A lakásszövetkezeti tag tehát a választási jogát közvetett módon a küldöttje útján gyakorolhatja. Ez fő szabály szerint az ebből a célból megalakított jelölő bizottság által állított jelöltre történik.

Ehhez képest a tisztségviselő választó küldöttgyűlésen való jelölés a jelöltállítás tekintetében a tagnak olyan többletjogosultsága, amelyet saját elhatározásából az őt képviselő küldött útján gyakorolhat. Az alperes Alapszabálya vagy SZMSZ-e a küldöttgyűlésen való jelölés előkészítésére az igazgatóságra vonatkozóan szabályt nem tartalmaz, eltérően a jelölőbizottság általi jelöltállítástól. Az SZMSZ 3.a. pontja ugyanis meghatározza a jelölőbizottság hatáskörét, feladatait a szövetkezet vezető tisztségviselőinek választásával kapcsolatban. Ennek, valamint az SZMSZ azon rendelkezésének az egybevetéséből, amely szerint az Igazgatóság a küldöttgyűlés összehívásakor az ülés napirendi pontjainak írásos anyagát és az azzal kapcsolatos határozati javaslatokat köteles a küldötteknek legalább 15 nappal korábban megküldeni, értelemszerűen következik az igazgatóságnak az a kötelezettsége, hogy az elnökválasztás napirenddel összehívott küldöttgyűlésre szóló meghívóval a küldötteknek meg kell küldenie a jelölőbizottság jelöltállítási javaslatát.

Ebből okszerűen következik az is, hogy a tag küldöttgyűlésen való küldöttállítási többletjoga nem érinti, ezért nem pótolja és nem is helyettesíti a jelölőbizottság jelölése alapján az SZMSZ-ben biztosított konzultációs jogot.

Az alperes is alaptalanul hivatkozott e körben arra, miszerint: „A jelölőbizottság a tevékenységéről lényegében folyamatosan tájékoztatta a szövetkezet igazgatóságát, így a jelöltek személye vonatkozásában is kijelenthető, hogy azok már a küldöttgyűlést megelőzően is ismertek voltak, így a szövetkezet irodájába betérő és jelöltek személyéről érdeklődő küldöttek információkat kaphattak erre vonatkozóan” (G.40.185/2016/5. sorszámú előkészítő irat 3 oldal c) pont).

Az alperes SZMSZ-e szerint ugyanis az igazgatóság és nem pedig a jelölőbizottság kötelezettsége a küldöttgyűlésnek a jogszabályok és az alapszabály szerinti összehívása, és ezzel a tagok számára a konzultációs jog biztosítása. Ezen túlmenően az alperes maga is elismerte, hogy: „Ez a nem szervezett formában történt tájékoztatás azonban nem írásban és nem dokumentált formában történt, és nem is minden küldöttet érintett.” Ebből pedig egyértelműen megállapítható, hogy az alperes nem biztosította a konzultációs jogot a tagoknak.

Mindezekre tekintettel az ítéletábla - miután megállapította, hogy a konzultációs jog biztosításának elmulasztása nem csupán érdeksérelmet okozó, hanem jogsértést megvalósító magatartás is egyben, amelynek következmény nélkül maradása lakásszövetkezet tag alapvető, választási jogának a kiürítését jelentené - arra a meggyőződésre jutott, hogy az elsőfokú bíróság tévedett, amikor a felperes kereseti kérelmét elutasította.

Az ítéletábla ezért a felperes által a fellebbezésében felhozott egyéb körülmények tekintetében már nem is vizsgálódott, az elsőfokú bíróság ítéletét az 1952. évi Pp. 253. § (2) bekezdésének II. fordulója alapján megváltoztatta, és az alperes 2016. május 24. napján meghozott 12/2016. 05.24. számú küldöttgyűlési határozatát hatályon kívül helyezte.

A felperes az eredményes fellebbezése folytán pernyertes, az alperes pedig pervesztes lett, ezért az alperes viseli a saját első- másodfokú és a felülvizsgálati eljárásban felmerült perköltségét (ügyvédi díj, felülvizsgálati eljárási illeték), és az ítéletábla az 1952. évi Pp. 78. § (1) bekezdése alapján őt kötelezte a felperes javára az ügyvédi munkadíjból és az eljárási illetékek előlegezéséből keletkezett első- és másodfokú, valamint a felülvizsgálati eljárási perköltsége megfizetésére.

Az ítéletábla az ügyvédi munkadíj összegét - az 1952. évi Pp. 79. § (1) bekezdése szerint hivatalból - a meg nem határozható pertárgyértékű ügyben a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi

költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3) és a 4/A. § (1) bekezdése szerint - az elsőfokú eljárás során a keresetlevél benyújtásával és 1 db előkészítő irat szerkesztésével kifejtett ügyvédi tevékenység mérlegeléssel meghatározott időszükséglete és a tárgyaláson való részvétellel eltöltött idő alapján - 14 óra x 5 000 Ft + 27% áfa - 88 900 Ft-ban állapította meg, amelyhez hozzászámítva az előlegezett eljárási illeték 36 000 Ft összegét, így az alperest 124 900 Ft elsőfokú perköltség megfizetésére kötelezte, az 1952. évi Pp. 217. § (1) bekezdése szerinti általános teljesítési határidőben.

Az ítéletábra a felperesnek megfizetendő másodfokú perköltség összegét a felperes jogi képviselője által a fellebbezés elkészítésével kifejtett ügyvédi tevékenység mérlegeléssel meghatározott időszükséglete alapján - az IM rendelet 3. § (5) és 4/A. § (1) bekezdése alapján - 4 óra x 2 500 Ft = 10 000 Ft + 27% áfa, azaz 12 700 Ft-ban állapította meg, amelyhez hozzászámította a fellebbezési eljárási illeték előlegezése folytán felmerült 48 000 Ft-ot, valamint a Kúria által megállapított 12 700 Ft felülvizsgálati eljárási költséget, és így az alperest összesen 73 400 (12 700 + 12 700 + 48 000) Ft összevont másodfokú és felülvizsgálati perköltség megfizetésére kötelezte.

Debrecen, 2018. december 4.

Dr. Görög Attila sk a tanács elnöke, Dr. Riczu András sk előadó bíró, Cógoiné Dr. Boros Ágnes sk bíró